

Frits van Oostrom heeft zijn licht laten schijnen over de rol van lectoren en hun onderzoek. Als ik de samenvatting van zijn opinie op ScienceGuide lees heb ik het gevoel dat het licht uitgaat. Het lijkt alsof hij nauwelijks op de hoogte is van wat lectoren doen. Hij schetst allereerst een verkeerd beeld van lectoren en hun onderzoek, gaat dit vervolgens bestrijden en eindigt met aanbevelingen hoe het dan wel moet. Het is in feite een overbodige operatie die hij toepast, want het beeld klopt niet en de aanbevelingen zijn jaren geleden al ter harte genomen.

Laat ik enkele misvattingen van Frits van Oostrom er uitlichten. Dat het zou gaan om de "geur van hoger honing", om "toganijd" en "universiteitje spelen" strookt niet met de werkelijkheid. Mocht dit wel het geval zijn dan zijn dit inderdaad verkeerde motieven. Maar deze motieven kom ik niet tegen, noch bij bestuurders, noch bij lectoren. Onderzoek in het hbo is nodig omdat elk beroep zich door middel van onderzoek moet kunnen ontwikkelen. Het gaat daarbij ook niet louter om promoties en publicaties. Dit zijn middelen die naast andere middelen worden ingezet om ervoor te zorgen dat er in de beroepen van het hbo kenniscreatie en kenniscirculatie plaatsvindt, opdat het beroep in de praktijk en het onderwijs voor dit beroep beschikt over de beste kennis die er is.

De twijfel van Frits van Oostrom of praktijkgericht onderzoek de kern van het hbo wel verrijkt, zaait hij zelf door wederom eerst een verkeerd beeld te schetsen. Het gaat bij onderzoek in het hbo namelijk niet primair om het "binnenhalen van opdrachten en geld". Het argument dat hij vervolgens te berde brengt dat: "...ter verhoging van de kwaliteit van afgestudeerden...academisering het toevoegen van een onderzoekscomponent in de hbo-opleiding [betekent]..." is nu juist het argument waar het lectoren al jaren om te doen is. Dat is niet nieuw en wordt allang in praktijk gebracht. Lectoren doen onderzoek met docenten en studenten om de body of knowledge in het curriculum te vergroten en studenten de competenties te laten verwerven hun beroepsmatig handelen te onderzoeken.

Frits van Oostrom construeert het beeld van "pauwen in de kippensoep" en suggereert dat lectoraten en masteropleidingen niet echt bijdragen aan de kerndoelen van de organisatie. Als masteropleidingen professionals de kans bieden hun beroepsbekwaamheid te vergroten, als lectoraten zowel aan bachelor- als masteropleidingen de body of knowledge en expertise aanleveren, zie ik niet in dat zij daarmee geen bijdrage leveren aan de kerndoelen van de organisatie. En het advies "...beginnen bij gewone docenten..." is ook achterhaald omdat gewone docenten de kenniskringen bevolken en docenten die niet zelf lid zijn van een kenniskring op allerlei manieren hierbij betrokken worden. Kortom: het praktijkonderzoek van lectoraten staat niet buiten het curriculum, staat niet buiten de studenten en staat niet buiten de docenten.

Bij de start van de lectoraten was het duidelijk dat de kerntaken van lectoraten zijn: beroepsontwikkeling, docentprofessionalisering en curriculumontwikkeling in hun onderlinge samenhang. Wat dat betreft zit er weinig licht tussen hetgeen Frits van Oostrom wenselijk acht en lectoren reeds doen.

Dr. Henk Smeijsters, lector Hogeschool Zuyd